

1375.
68702

FABULE

DE

A. DONIGCHI.

KARTEA I.

Iashii.

La Кантора Дачіей літтераре.

1840.

B·A·R

I
68702

N

ФАВУЛЕ.

I.

Волтвръл ші Албіна.

О, кът сънт де ферічіці
Чеј де соарта лор слъвіці !
Къчі ей ші спре фапта маре
Аз а славеј ұндемнаре.
Дар ші чеј че остеңеск
Литръ вінеле овщеск,
Не прівінд ла ръсплътіре,
Сънт преа вреднічі де чінстіре.

Волтвръл пе о албінь
Аз зъріто ұн гръдінъ,

Да ръвърсатъл де зоръ,
 Българи пе лънгъ флоръ.
 Ши юз zic : „О тікълоасъ,
 Алвінъ несъціоасъ !
 Тъ петречъ а та віацъ
 Тот пе флоръ ші пе вердеацъ,
 Мігъннд не контеніт
 Нѣ щів лентръ че свѣршіт.
 Дар нічъ днисъшъ тъ нѣ щі
 Кареъ мінка та че вонъ,
 Кънд ка тіне мій де мій
 Міеръ ла ви стопъ адонъ.
 Еар апоъ че Ферічіре
 Мощенеск еб де ла фіре !
 Към аріелемъ днітінд
 Ши мъ десфътез свѣржінд
 Кътъръ черібръ, кътъръ соаре :
 Де а ме пътере маре,
 Пасъріле лъмей тоате,
 Фаг, с'аскънд днислъмънтате. —“
 — „Фій тъ дн вечі преа слъвят. —“
 Алвіна лѣй аб ростіт.
 — „Жое съ те норочеаскъ,
 Ши ани съ'ци дъмблъцаскъ.
 Еар еб фінд рънідбітъ,
 Овщіе съ остенескъ,
 Мъ къноск преа Ферічітъ,
 Кънд фагбрій дї прівескъ

3

Локраці де мій де алвіне:
Ші щіз къ ші де ла міне
Ди пік де міере макар,
С'яз адъс ҳитръ вън дар.

II.

Грієрбл ші Фбрпіка.

Грієрбл ұн десфътаре,
Трекжнд вара қаңтаре,
Де одатъ се трезъще
Къ афаръ віколеще,
Еар ел де мънкат иб аре.
Ла вечіна са фбрнікъ,
Алергжнд қа лакръмі пікъ,
Ші съ роагъ, съ'ї ажъте,
Къ хранъ съ'я ұмпрбмбге,
Ка де фоаме съ иб моаръ,
Нәмаі пъи ла прімъваръ.
Фбрніка 'л аз аскъятат,
Дар аша 'л аз ұнтреват :
„Вара қынд еб адниам,
Тә че фъчеі?“ — „Еօ қаңтам

5

Ля петречере къ тоцѣ.“ —
„Аї кънгат ! ұмѣ паре віне,
Акѣм жоакъ дақъ поцѣ,
Еар ла варъ фъ ка міне.

III.

Л ә п ә л ш і К ә к ә л .

„Ръмкі сънътос вечіне!“
Аб зіс ләпә кътръ ибк.
„Ачесте църї де ръб плішє
Ле пъръсьск ші мъ дбк,
Ны маї пот трыі аіче,
Де ом, қажне прігоніт:
Ди Аркадіа, Феріче!
Есте кодръ де трыіт.
Быде азріта време
Дыпъръщеще де плін,
Быде ләпә ны се теме
Де ильстіле че'й він.
Аколо ны сжит ръсвоае
Тоцї ұн паче віеңдеск:
Омбл есте вләнд ка оае,
Іар қажній мічі хъмъеск.“

— „Кале ванъ, мъї вечіне !
Дар те рог съ'мї спѣї кбрат :
Нъравбл иб'цї еї кѣ тіне ?
Шї колцї аї лепъдат ?“ —
„Съ'ї лепъд ! да кѣм се поате !“
— „Апої ціне мінте , фрате ,
Къ ла віітоареа йарнъ ,
Аї съ ръмлї фъръ вланъ .“
Шї аша с'аа ёитамплат ,
Преком кѣкз йаа ёантат .

Литре оаменї юар сънит զнї
Къ колцї де люп ёнгъстрацї :
Орї ёи каре парте-а люмї ,
Еї вор фї тот не'мпъкацї .

IV.

Г ж п ў і л е.

Къ о пръжънъ маре
Царанѣ гънще де вънзаре
Мъна ла търг,
Ші дрелт съ зък:

Жи кърдбл гънщелбр, спре въна ѫидемнаре,
Гръвінд ла зі де търг, вътеа адес кам таре.
(Дар ѫиде де къшіг саб пагъбъ с'атинце,
Нъ нъмаѣ гънщеле ші оменіреа плаянце.)

Ез на віновъцъск царанѣ нічі де към;
Еар гънщеле алт фел ачеаста жъдека,
Ші ѫитълніндасе к'ви трекътор пе драм,

Аша стріга:

„А! че наказ, че осѫндіре!

Асъпра гънщелор че кръдъ прігоніре!
Прівеще, ѣн царан към вате жок къ ноѣ;
Де астъ ноапте ел не мъни де'напой.

Лбі, нътъръблбі, нб'ї трече нічі пін мінте,
Къ аре даторіе а не аръта чінсте;
Къчї ної не трацем дрепт дін иеамбл чел слъвіт.
Че Калітоліа дін Ром'аң ісвъвіт!

Романії мълцъміцї аз пъс ші сървътоаре,
Пентрѣ аша а лор преа вреднікъ брмаре.“

— „Ші вої тот кб ачеаста вреци
А лбмій славъ съ авеци?“ —

Аз зіс ачел дрбмец.

„Стръмошій нострі . . .“ — „Щіз,

Дар езла ворба ме съ віз:

Че Фаптъ вреднікъ, вої ацї Фъкѣт ӡи лбме?“
„Німіка, ӡисъ ної . . .“

— „Къ нбмаї де фріптаре вої
Сънтеци ші въне.

Лъсацї дар пе стръмошій ӡи паче:

Кб Фапта е чінствіт, ачел каре о Фаче.“

Ачеастъ фабблъ а лъмбрі се поате,
Дар гънщеле съ нз съ'нтарте.

V.

В ә л п е а ш і Б ә р с ә к ә л.

„Да дін котро ші ынде,
Алерүй тә аша йыте?“

Бәрсәкә ұнтақларніңде пе вәлпес-аб ұнтареват.

— „Ох, драгъ кәмътре, ам дат пістеп пъкат,
Сәнгіт үатъ, сөргенітъ!

Тә щіг къ еб ам фост ұн слежевъ әндибітъ
Ла о гынъріе.

Кә треңіле че'авем, одіхна'мі ам лъсат,

Ші сънътате'мі ам стрікат;

Дар тот еб ам къзбт ұн гроазнікъ әрүе,
Пе нішке пәрій недоведіте,
Прекъм къ лбам міте.

Тә сәңгәр мартәр еші, ұн адевър съ спѣ:

Де м'ай възбт кәмва, макар кә вре ын пѣ?“

— „Нә, драгъ кәмътре; дар қәнд не ұнтақлеам,
Еб кам адес ведеам:

Къ тъ пе вотішор
Авеаї ші пѣфѣшор.“ —

Съ'нтаэмпль жі ла ної де везі,
Към алтъ, авѣнд локъ, аша се тънгбеще,
Лиқжт җці віне маї съ'л крежі,
Къ авіа дін леафъ се хрънеше.
Дар астъз вѣтиъ, мәние җай,
Де үнде оареї він? ші кънд ар вре съ стай,
Съ'ї фачї къратъ сокотеаль
Пентръ веніт ші келтбеаль,
Н'ай зіче ка вѣрсюкъ: къ аре пѣфѣшор
Це вотішор?“

VII.

Вълтвръл ші Пайингъл.

Пін нобрѣ, вълтврѣ, спре мѣнтале Чехахльѣ,
Ляйтінсь сворѣл съѣ.

Пе чеа маї налтъ стѧнкъ а лбѣ, ел се ашагъ,
Ші лъмееа де десъвт прівінд се десфътеазъ.
Ди шір де мѣнцѣ мърецѣ, Молдова де о парте;
А еї къмпії, пъдбрѣ; а еї фрѣмоасе сате!

Ші апе: Бістріца, Молдава ші Сірет,
Пе тъсбрѣ веселѣ, се въд къргжид җичет.
„Съ фіе лъбдат ал тъѣ, о Жое! нѣме,
Пентрѣ аріпеле че тѣ'мѣ аї җизестрат;
Къ каре мъ ръдік ла җинълцимеа лъмей,
Пе һиде німене а фі я'аб кътезат!“

Ачесте вълтврѣ ростеще въкѣрос.

— „Да щії, пріетіне, къ ешѣ лъбдърос!“

Пайингъл де пе мѣшкѣ атвиче җї ръспонде:

— „Дар бітѣте де везї: ші еб сънт оаре һиде?“—

Се ёітъ вълтбрз ші веде ұнадінс,
Паінгз ләнгъ ел, қбм мрежа аз ұнтиңс.

„Де ынде те-ай лбат?“

Литреавъ ел, міерат:

„Ші қбм те-ай тәрәйт!“

— „Съ'ді спбн адевърат,“ —

Паінгз аз ръспбнс:

— Пе коадъ'ці ам веніт,

Тә ұнсаш әй адес;

Кз - а ме пътере еб нічі аш фі ұндръсніт,
Еар де акбм иб ам де тіне тревбінцъ,
Аічі, статорніка съ'мі фак врез лъкбінцъ! . . .“—
Ел віне и'ағ свәршіт, ші ын вәртек же де вәнт,
Кз мрежа лбі кб тот ұл сәффль ла пъмант.

Кбм сокотіці ші Дбмневоастръ:

Дар еб гәндеск, къ'и лбмеа ноастръ,

Сәнт молці асьміне ка ші паінгз меб,

Че фъръ останеле се траг ұн сас мереб,

Де коада ынбі маре;

Ші кърора ле паре

Къ сәнгбрз вредніческ, ші къ ле с'ағ къзэт:

Кәнд спре къдерек лор

Нб тревбе маі мәлт,

Деккет ын вәнтішор.

VII.

П а р н а с .

Пе канд ла Гречй аз пъръсіт,
Чіопліцій дымнегей;
Еар локеріле лор, пе дрепт ле-аз ұмпърціт
Нородбл қитре ей:
Аттыңчі ші мәнителе Парнас
Ла ын віет мәрітор мөшіе аз ръмас.
Стъпжіб ноғ пе ел ұндат аз ашъзат,
Къцыва магарій ла пъшынат.
Магарій аз афлат,
Де ынде, пънъ ынде!
Къ мәзеле одат
Аз лъкайт пе мәнте,
Ші зік: „се веде дар,
Къ ноғ аічі сънтем мънацій ия ұн тъдар.
Пе семне мәзеле де оаменій с'аз бріт,
Ші ей аз хотъріт:
Ка ноғ ұн локъ лор қантырій съ іскодім.
Айдеці! воїнічілор! къ тоцій съ ръкнім.

15

Но пърдецѣ къмпътѣ, стрігацѣ къ ѫндъснеаль;

Еар чине и'аре глас

Към треътѣ ла магарѣ, афар де пе Парнас !

Шї кредеци къ пъзанд ачеастъ ръндеаль ,

Нои славъ вом лба, май мълт ръснътоаре,

Декът ачеле ноъ вестите сориоаре.“

Ачест сват мъгъреск,

Магарїй къ би глас ѫл ѫмвнътъцеск,

Шї одатъ тоцї порнеск,

Аша стрігаре маре,

Линкът стължнб лор , перганд тоатъ ръвдаре,

Аб порончїт къ бръ:

Сънкідъ пе магарї, де пе Парнас , ла шбръ.

Ед врез с'адвк амінте:

Къ локб иб дъ мінте. |

VIII.

Моміца щі доъ Мажде.

Ли а моміцелор царъ,
(Че маї нѣ аре хотаръ,)
Одатъ жбекътоаре
Ера о моміцъ, каре
Кіевзіа кѣ скюмпътате
Кюмпъна чea де дрептате.
Ші ўатъ къ ла моміцъ,
Сe аратъ доъ мажъ,
Зглбріете, ұнкрабтате,
Ли прігоніре де моарте,
Пъръсжнд ал съб лъкаш,
Пентр'ян волгъре де каш.
Бна стрігъ: „сокотеще!
Кашъ ев'л ам фост окіт.“
Алта цажъ: — „Хотъреще!
Кашъ ев'л ам довъндіт.

„Стаці!“ ле зісъ лор моміца,
 „Ди кэмпъна де дрептате
 Се ва лъмбрі фійнца
 Прічиній де каш ѣрмате.“
 Апої кашъ дрепт ди доъ,
 Рѣмпъндѣл ea преа фрѣмос,
 Аб пъс ѣнтрѣ амъндоъ
 Кэмпене кѣтѣ ди воц.
 Дар кънд кэмпъна рѣдікъ,
 Веде к’о партеї маї мікъ;
 Мѣшкъ, чеаркъ, ківзгеще,
 Ші віне нѣ німереще.
 Акъм партеа че мѣшкатъ
 Нѣ тръцеа ка чеелалтъ;
 Мѣшкънд еар дін ачеа греа,
 Токма дрепт нѣ німереа.
 Ші аша пън ди свѣршіт,
 Тот ди кэмпене аз трас;
 Еар мѣцеле с’аз трезіт,
 Къ дін каш н’аз маї рѣмас.

IX.

Ләпәл ші Ләпәшорәл.

Хи ләп пе пәйәл съз воїнд съ'л іспітеаскъ,
Де есте вреднік ел ұни вреасла пърітеаскъ,

‘Лафост трімес одатъ,

Ла маржіне съ vadъ:

Пе үндеп оіле? кем стағ пъсторій лор?

Ші из кемва ар фі вре үни прілеж бшор,

Макар кам кб пъкат

Съ капете вънат?

С'ағ дес ші аб веніт Флъмжандә ләпәшор,

Зікжанд: „ең ам афлат пе астыгі вънъ масъ:

Коле събт deal се паск мәлціме де ої грасъ;

Пәтем ұнтрәл алес вре үна съ ләъем,

Ші съ мәникъм.“

— „Да віне, де пъсторі тб нөмі сп'ї че'ай афлат?“—

Бұтрынб ләп аб ұнтреват.

„Пъсторәл, прекъм спән,

Е дешептат ші вън;

19

Еар кѣнії, юам гъріт, сѧнт славі ші пѹцінтеї,
Нѣ'ї гріжъ деспре еї.“
— „Де есте кѣар аша, еб тот иб мъ Ѹнеск,
Ла тбрмъ съ порнеск.
Ръспансь лєпъ: къчї, де нѣ'ї пъсторбл прост,
Апої ел кѣнї мішъї иб ціне.
Съ мерџем ної маї віне
Пе ѿнде еб ам фост,
Ші щід къ сѧнт кѣнї мєлциї, дар е пъсторз прост.
Еар ѿнде е пъсторз де німікъ,
Нічї кѣнї иб'с де фрігъ.

X.

Калъл ші Кълъредъл.

Хи вреднік кълърец,
Авеа ын кал преа вләнд ші віне җивъцат;
Еар сінгър ел сімец,
Ші деспре ыал җикредінцат,
Аз врѣт съ факъ о черкаре:
Ка фъръ фрѣл каларе
Съ еасъ ла прімвларе.
Де одатъ калъл аз порніт
Ла пас, җичетішор;
Дар кѣнд аз җицълес, къ н'аре фрѣл стрѣніт,
Аз прінс а маі жека, а мерце маі ышор.
Апої лѣжидъшій вѣнт,
Съріа, свѣрліа фѣгънд,
Лиқкѣт пе кълърец 'л аз ші трантіт ел жос;
Еар сінгър аз плекат ла фѣгъ маі вѣртос
Пе вѣй, пе деалгър, шін поноаре,
Ші дѣнд де о ріпъ маре,

21

С'аѣ сдромікат де tot.
Стъльниъл аб афлат ꙗи брмъ калъ морт.
Ш'аѣ zic : „Сармане кал, преа крѣда та пеіре
Еб ꙗисьші ціам гътіт.
Тз събт повъцдіре
А фрѧблѣ стрѣніт,
Ераї преа влѧнд ші вѣи, ші нічї иѣ мъ траѢнтеаї,
Нічї капъ иѣц'ї рѣпеаї.

Ші словозеніа кът е де десфѣтать,
Дар кънд ла ыи нород иѣ аре
А са мъсэръ ꙗицълеалть :
Се фаче прімеждзітоаре.

XI.

Л е з л ш і І е п ڈ р е л е .

Ди ле^т к' бы үепбрэ пріетен^і с' аз фък^т.

Е^т въд къ въ мірац^і,

Ші ніч^і е де крезат;

Дар кънд ұц^і ста съ къбтац^і

Ла аднъріле лъменц^і,

Апо^т ма^т греле лък^рор^і, ұц^і креде не фірещ^і.

Аша, одатъ аз порніт

Е^т ұмпреби^н ла прімвларе,

Ші үепбреле аз стж^рніт

Ачеастъ ұнтреваре:

„Пріетіне үбіт !

Мъ мір е^т ші те рог съ'м^і спб^і

Прічин^а, пентр^б че къкош^а німічіт,

Пе каре поц^і пе лок к'о сферл^ь морт съ'л п^т,

Те спаріе аша къмпліт,

Лик^т т^з фб^ці де глас^з л^т ?“

— „Ачеаста н^зті де вр^о мірафе,“ —

Л^т, леб^л аз ръсп^вис:

— „Ші ноў чеў марг сялтэс кё слъвъчыні нѣсквіці.

Преком ён елефант, кшт есте ел де маре

Де шоаречі еар се теме таре. —“

„Апоў пентрэ ачеаста дар,

Нб ён задар,“

Ръспансь ўепэрэл: „ті еб ка воў чеў марг,

Мъ тем де кжні копоў, ші варваріў огарь.

Ші ноў адесеорг пе патім не сілім

Кё але челор марг съ ле съмълдім,

Дар иб преа німерім.

XII.

Стіглець ші Чоқърлань.

Стіглець с'ағ фост прінс ұнлац, кәм е маң ръб,
Ші десиъдъждайт де моарте се вътеа;

Іар чоқърлань мез
Де ел ұникъ рәдеа,
Зікәнд: „Че нътъръ!“
Съ поате зіоа мәре,
Се казі ұнлац аша де таре;
Кәнд еб и'ам фрікъ
Де німікъ.“

Дар ұнважтіндесе пе ләнгъ стіглецел,
С'ағ прінс ұнлац ші ел.

Везі дөпъ Фаптъ,
Платъ:
Съ из маң різі де німе нічі одатъ.

XIII.

Доъ Половоache.

Хи половок къ він,
Мерцеа хи кар пе дрэм, хичет ші фоарте лін;
Іар алтв къ дешърт, лас къ вінеа май таре,
 Дар ші ходороцеа,
 Фъкънд бя вбет маре,
Ликът чей трекъторі хи латбрі тоці фыцеа:
Атвичі кънд ел фолос німіка н'адчea.

Асьміне хи ләме,
Ачел че тэтэрор се лаудь ші спбне,
 Хи треўй пбцін спореще.
Еар чел че таче,
 Ші треавъ фаче:
Ачела пбдрре май сігэр іспръвеще.

XIV.

Ракъл, Броаска ші Щізка.

Ракъл, вроаска ші о щізкъ
Линтр'о зі с'аб апъкат,
Де пе мал ұн eaz с'адокъ
Де сак иб гръб ұнкъркат.
Ші ла ел тоці ое ұяхамъ:
Траг, ұнтинд, дар еб де самъ
Къ сакъ стъ ме қлінтіт,
Къчі съ тръцеа не ыніг.
Ракъл ұнапой се да,
Броаска тот ұн със сълта,
Щізка фоарте се ісвіа,
Ші німік иб ісмірвіа.
Нәщіб чінеї віноват;
Лисъ, пе кът ам афлат,
Сакъл ұн eaz иб с'аб трас,
Че тот пе лож аб ръмас.

27

Ашаң ші ла оменіре,
Кәнд ұн общиң иө?ң биіре:
Нічі о треабъ иб се фаче
Кә ісвәндъ ші кә паче.

XV.

Б а р в а т ь л ى б ى т р с ى Ф е м е ў .

Ҳи ом посиаш аз фост скімват
Вр'о треј фемеј къ квінній,
Фіінд тъстреле ұникъ вій.
Дар аколо ера ын аспрб ұмпърат,
Ла каре към аз мерс асеміне щінцъ,
Аз ші гъсіт де квінніцъ :
Ка пентрб аша фаптъ,
Пе ом съ'л де съйт жәдекатъ ;
Еар спре маі аспръ ұнфранаре,
Жәдекъторілор аз пъс ел ұннаінте,
Съ фіе къ лбаре - амінте,
Ші съ ұнкіпбеаскъ педеапса чеа маі маре
Ұнен асеміне де шілдъ ръ үрмаре ;
Къ ла де ұмпотрівъ, ел хотържт ера,
Пе тоці а'ї спәннзра.
(Асъміне ын ұмпърат
Нічі пе ла иої н'ар фі стрікат.)

Жъдекъториѣ въд къ нѣтѣ де шѣгбіт;
 Съ хотъреаскъ дрепт еї мѣлт с'аѣ сіргбіт;
 Ші нѣмаї Дѣмнегез де сѣс йаѣ лѣмінат,
 Къчѣ сокотінца лор ачеаста аѣ брмат:
 „Ка омѣлѣт съ де фемеіле тѣстреле,
 Лидаториїндбсе де а трѣи кѣ еле.“

Нородѣл ѣясь с'аѣ јмѣрат,
 Пентрѣ асеміне преа славъ хотърѣре,
 Ші сігбѣр тоцѣ аѣ ашентат,
 Пе вр'они жъдекътор съ вадѣ спѣнзбрат.

Дар н'аѣ трекѣт нічѣ патрѣ зіле,
 Ші с'аѣ ѣмпрѣщіет пі'и царь азіре:
 Къ чел кѣ треї фемеї варват,
 Де рѣб лор с'аѣ спѣнзбрат.
 Ші де атбичѣ ѣни ачеа царь,
 Кѣ трїй маї німе нѣ съ'исоаръ.

XVI.

Вълпеші Магарізл.

„Мінтѣосъле ! де ѿнде вії?

О вълпе пе магар въгънд 'лаz җитреват.

— „Дрепт де ла леъ, де вреъ съ щї;

Ам фост съ'л въд ші м'ам м'ерат,

Към аб съльвіт де таре ;

Бътрун, непътінчіос : җці паре

О фіеаръ фоарте де німікъ,

Ачел че кънд звіера,

Тот кодръ трембра,

Іар еъ мбріам де фрікъ.

Акъм җисъ маъ тоці,

Къ коарне саз къ колці,

Към пот җл дожънеск,

Ші фріка'ї ръспльтеск.“ —

„Дар тъ, еъ сокотеск, къ ив'ї фі җидръсніт

Де леъ съ те атиці ?“ леъ вълпеша аб ворвіт.

31

— „Аша!“ — магарібл һаз ръспенс.
— „Ба кред къ ’лак пътродис
Пъреке де колите,
Де міне лбї свѣрлите.“ —

Ші сөфлетеле мічі асеміне үрмеазъ,
Кәнд пе ачей къзбї дін славъ ұмпілеазъ.

XVII.

Л е զ л լ ա վ յ ն ա տ .

Леб , лзпб , вблпеа ші кънеле одат,
Ка ище вбні вечій, с'аф фост алкътвіт,
Ко тоцій җитрёніт,
Съ բմвле ла вънат :

Ші че вор къпъта съ'мпартъ мъсбрат.
Съ'нтаэмпль дар, къ вблпеа'яты
Ди черв Фрѣмос аф прінс,
Ші адвижнд пе тоцій ай съй,
Спре жертвъ 'лаф җигтінс.
„Акъм е треава ме , въеці.“
Ле зісь лез лор.
„Вої треввѣй ибмай съ ведеци
Към еб җимпарт ышор.“

Ші діспікжид җидат пе черв җи патре пърці,
Аз зіс : „Ачесте сънг фръцещіле въкъці.
Ші йатъ : чеа җитъй е партеа ме де фрате;
Ал доіле , пе дрепт ка бибі лез се каде ;

33

Ш'ачеа алтрійле, tot міе се квінє,

Преком вої щіці преа віне.

Іар де алпатреле, орі каре с'ар атінде,

Пе лок ұл вої ұнвінде.

XVIII.

Вълпеа педепсітъ.

О вълпе ла царан се ұннъдіс'одатъ
Ла пъсърі ұн поеатъ.
Кѣ ачеа депріндерे ші іарна пе омът,
Еа ноалтеа ав веніт фльмжидъ ла оспът,
Ші ұн гыній с'аб десфътат:
Іар дәпъ че с'аб сътърат,
Апої ав zic: „Дестъл, мъ дәк деграб'акасъ,
Ка нѣ кемва съ даб пелчіка пентрѣ масъ.
Дар ұнгрижъреа ей, көржид с'аб ұмплініт;
Къчі өрма се ведеа, пе үндє ав веніт.
Царанс вънътор с'аб ші лбат пе өрмъ,
Ші вълпеа ав ешіт де контъш фоарте вънъ.

Че дак'ар фі шін лъмеа маре
Възьтъ өрма ла талхарі,
Атбичі мъ жер Фъръ мъстраре,
Къ с'ар въді ші ұн көрці марі.

XIX.

П е п т е н ձ ձ .

Копілблгт де пептънат,
Ненека пептене десбц аб կըмърат.
Копілб фоарте мълат де ел с'аб բէкбрат.
Че пептен ենիшор !
Կօմ мерце де ծшор.
Май բіне де բн чеас
Ел перішорбл съя пін пептене аб տրас,
Ші мълцъміт деплін ненекъй аб րъмас.
Апої с'аб пէс ла карте,
Аб դиւնцат ֆրմос,
Дін ենкі а опта парте ;
Ші іар ла пептене деграбъ с'аб դիторс.
Дըпъ ачеаста ճիнд де алте յէкърій,
Копілбл аб ֆъкът преа мълте ևենիй,
Ші пърբ де пе կап де тот шіаб դնկալчіт.
Дадака лај аб վրց ժնдат съ'լ իտезаскъ,
Дар пептенէ երա լін կасъ զъхъйт,
Ші ел լայпа , րъкніա , ачела съ'յ գъսеаскъ !

36

О фатъ, де съвт пат, деграбъ 'л аз ші скос,
Дар ибмаї, че фолос!
Къ към авіа авіа де първ'ї с'аз атінс,
Копілъ де дэрерѣ аз ші стрігат къ плѣнс:
„Че пептен ұидръчіт!“
Іар Пептенбл аз зіс:
— „Ез тот ачелаші сәніт; ці'е пърбл ұикжлчіт.“
Копілбл ұисъ сөпърат,
Пе фаворітъ съз
'Л аз дат ұнтр'ын пәръз:
Стрігоайчеле май мәлт къ ел с'аз пептънат.

Възтам ез
Ли веакъ меб,
Къ оаменій аша къ адевър б фак.
Кѣт къщетв'ї кърат,
Ел ноъ есте драг;
Еар към пе къщет аї нътат,
Апої де адевър ұндат те - аї депъртат,
Ші ка копії, ної де пептънат Фүрім
Кѣнд капъ не'нкжлчім.

XX.

М а г а р і Ѷ л.

Ла ѿн царан ера о вітъ де магар,
Къ каре ел ла тоці се лъбда;
Къчі ұн пъреререа лѣї преа віне се пѣрта.
Ші пентрø къ'мпрецибр ера тот кодрі марї,
Апої ка иб кѣмва пъсканд съ рѣтъчеаскъ
 Магарієл лъбдат,
Ші тот одатъ врѣнд ка съ'л ұмподоваскъ,
Ұн збргалъб ла гѣт царанбл ىаб легат:
Магаріб с'ағ фъкет мърең ші ұнгәнфат.
(Де декорації ел пе семиң аззice,
 Къ преа се Фѣдлісе.)
Дар рангыл иօв ағ фост лѣї спре осжидъ маре.
(Ұрмеазъ ші ла иої ачеастъ ұнтақмиларе.)
Еә ұнсъ маї ұнтыї датор сәнит съ въ спен,
Къ ұн пѣртѣрі ера магаріб иб преа ван;
Еар пън ла збргалъб ел віне петречеа.
Пін царінї, пін гръдінї, пін кърътѣрі ъмвла,
 Пъщea , се'ндестъла;

Ш'апої кам пе фбріш акась се'нторчea.
Акын дысь маї ръб магарібл петречеа.
Пентрб къ рангб иоб,
Сынжнд прін збргальб,
Кема кънд пе вечін къ вр'о деспікътбръ,
Съ дее пе магар афар дін кърътбръ;
Кънд пе стъпънб съб къ жърдіа ды мәнъ,
Съ'л скоатъ дін гръдінъ;
Апої ші пе жітар,
Съ'ї рбпъ коастеле къ парб дін огоаръ ,
Линкът віетъл магар,
Стълчіт ші осжидіт, ръмасъ маї съ моаръ.

Ші оаменій ачеј ла ранг ұнаінтацъ,
Пъцеск асъміне, кънд сәнт інтересацъ;
Пентрб къ рангб иоб,
Лор есте збргальб,
Че санъ де департе .
Въдіндбле - а лор фалте.

XXI.

Антерез лъч Аrvіntе.

Арвінте котеле аз рос ла антерез,
Дар и'аг стат мълт съ сокотеаскъ:

Че сінгэр ел, мереб
Се песь съ'л кърпаскъ.

Еар пентрэ петічі де кърпіт
Дін мънічі аз тъjet ка о апатра парте,

Ші антерез 'л аз гътіт
Къ мънічіле преа скъртате,
Ликут орі кареле ведеа,
Де ел рідеа.

Възжанд ачеаста ел, аз зіс ѣи гъндвл съб :
„Лъсаці, къ доар иб слынт аша де иътъръб ;

Вр'зи лъкрэ маре ид'ї,
Съ'мі тай ез поалеле де пе ла антерез,
Ші мънічеле съ ле пой
Маї лъиці де към ера.“
Аз зіс ші аз фъкбт.

40

Дар лъмса се мъера,
Къ антерез лѣ ера акъм преа скѣрт,
Ші нѣ асъмъна нічѣ кѣ бын мінтеан.

Се'нтъмпълъ ші воерѣ де неам,
Каре'нкъбркънд авереа лор,
Тот кѣ ачееашѣ мінте,
Съ о ұндрепте врор,
Ші фак ка ші Аргінте.

XXII.

Вълпе аѣ ჭи лівадъ.

О вълпе аѣ ჭи трат одатъ
Фльмъндъ ჭи лівадъ.

Ші поамеле въгънд , фрбмоасе , коапте віне,
Саѣ въкбріа преа мѣлт ჭи сіне,
Дар въкбріа еї аѣ фост ჭи мѣні стрыіне:
Къ прѣнеле пе кренці кам съсшор ера,
Ші из се скѣтѣра.

Змвльнд ea ჭи задар маї віне де ӡи чеас,
Аѣ зіс ачесте , кътръ прѣне:
„Кбм в'ам гъсіт аша въ лас ;
Макар къ ла прївіт въ арътаці преа віне,
Дар вергі, ჭи лок съ фолосіці
Вої дінці стрепезіці !“

42

Ші ед азд пе мөлңі зікәнд:
Чеңі ванъ вогъци!
Кәнд токма ей ачіеа сжит,
Че врор вогаці съ фіе.

XXIII.

Е л е ф а н т ь л ы п Д о м н і е .

Чінє'ї таре ші маре,
Дар мінте нб преа аре,
Нв'ї віне, кжт де вбн ла інімъ съ фіе.

Пе Елефант 'лај пъс ұн кодрі ла домніе,
Ші депе неам еї тоці,
Де ла стръбній съї пънъ ла стрънепоці,
 Аб ұндестблъ мінте;
Дар есте рар ачел преа Ферічіт пърінте,
 Съї еасъ вбній копій тоці.
Ші елефантъ мез, орі қым ера де маре,
А ұнцелецерій н'авеа ұндъмънаре;
Еар влжнід ші плін де вбнътате
 Ера, кжт нб се поате.
Ші еатъ къ ла домні, аз дат віетеле ої
О жаловъ, зікжид: къ лзпій ръї пе иої
 Де тот не жекъеск.
„Талхарій, варварій, да қым де ұндръгнеск!“

Аз зіс дзіосъл домн. **Еар** лбпій съ'ндрапта,
Ш'аша брла:
 — „**Мъріа** та!
Де ної из тэ'ндбра.

Къчі сінгър ие-аї фост дат поронкъ астъ, іарнъ:
 С'авем къ тоції вланъ.

Еар оіле пакреск, к'аша сънит ұнвъцате:
Ної н'ам лбат май мълт, декът пелче де фраге.“ --
 „**Атжта!**“ домнъ ле ръспанде.
 „Съ щіці къ страждвътъці ла міне ик'ці асканде.
Въ хотъреск де-акам де оае о пелчікъ,
Ші нічі ын пър май мълт, німікъ.“

XXIV.

Петреній ші Бістріца *).

Петреній аз ешіт къ тотъ дін ръвдаре,

Не маї пѣткнд а сѣффері

Еї пагъве стрянчіньтоаре,

Пе каре нѣ пѣтеа фері:

Пентръ къ Ѵи tot аиб, Кѣждіб німічіт **),

Пе мѣлцій аз съръчіт.

Дар чіне е депрінс, ка вермелє Ѵи хреан,

Грез скімбъ локъ лѣй, виде аз трыт ан.

Аша дар, тѣргъ tot, одат с'аз свѣтбіт,

Съ дее жаловъ ла Бістріца чea маре,

Прін каре, аръткнд довегій лъмбрітоаре,

Де пъгвіріле че мѣлцій аз сѣфферіт,

Ші сѣффър маї неконтеніт,

Зжчea: „къ пе Кѣждій, прекъм пе Бістріцоаръ ***),

*) Лъкбіторій ёндій тѣрг де ачест нѣме, ші Ѵи рів ръпіде,
че спаль малбріле ачелбій тѣрг.

**) Ѵи пѣръв асъміне, че дъ Ѵи Бістріцъ.

***) Алт пѣръв асъміне.

46

Нічі ұнтр'о прімъваръ
Нз се стъвеск кѣ моаръ ;
Ші касе кѣ заплаж , ва ынеорѣ ші віте
Ле сънт прімеждбіте.“
Дечі дар , ей сокотінд къ Бістріца чеа маре,
Ва фаче челор мічі къзета ұнфрънаре,
Ка ына че фолос де овщіе аддбче,
Къчі пляте ла Галаці кѣ керестеле дбче *):
Аб мерс кѣ жалова : дар щіці че аб възгт ?
Пе ұнсөші Бістріцъ ръпітбл лор авт,
Трекжнд кѣ валбрѣ плінѣ де спюме !

Еар ын бътржн кѣ мінте,
Аб гіс кътръ ын алт , шоптінд , аша кѣвінте:
„Еб щід маї де демблт , къ оаменій ұн лбме
Асюра челор мічі дрептате иб'ші гъсеск :
Кънд ей кѣ чей маї марѣ ръпіреле'мпърцеск.

*) Галаці , порт пе Дніре . (Геогр. Д. Стаматі том 10.)

XXV.

Г а л б ъ п ь л .

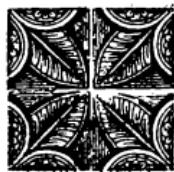
Царанбл аб гъсіт ыи галбън рзцініт,
Пе каре лві ұі да дестві вані де арцінт.

Дар ел аб зіс ұи сіне ,
Съ'л скімв аша иўті віне.

Акем ам прічепт къ тревѣ кбръціт,
Пентрб ка съ къщіг пе ел прец ұидоіт.
Ші ұитбрнжндесе акась аб лват
Нъсіп ши къръмідъ,
Кѣ каре галбънбл атжта 'лаб фрекат,
Жикът 'лаб ші фъкът кбрат ка огліндъ.
Дар иѣмай аб скъзт дін гретате мѣлт
Ші прецбл чел де'нтьі ла галбън аб пердѣт.

Ідеа Фабблей е лесне де'нцелес
Пърінцълор ! пе вої прівеше май алес.

Къчѣ вое иѣ тревбѣ иѣмай съ въ сѧліцѣ
Днитрѣ щіїнце мѣлте пе фії съ поситыїцѣ ;
Ка съ ле дацѣ би лѣкъс, би амъцітор иѣме,
Шї съ деспрецвіцѣ плекърѣ фіреше вѣне;
Скъзжанд греімеа лор ѣи кѣмпенеле лѣмей.

XXVI.

Пісматарецъл ші Шерпеле.

Децеава воровеск, къ иб'я ла драчі дрептате;
Кънд ей о ші пъгеск къ маре скампътате,
Ші чел че ай фъкът ұн лбме ръя маі мълт,
Ла Тартар пэрбрейт маі віне қиностокът.
Ачестей адевър ам фавъль довадъ.

Мерганд ұн шір ла о парадъ,
Ұн шерпе преа ұнвенінат,
Къ пісматарецъл с'аі фост ұмпрічинат;
Къчі шерпеле воіа съ меарғъ ұннаінте,
Іар пісматарецъл жші да а лб'я қвінте,
Преком къ аре
Ел дріт маі маре.

Кънд іатъ, Велгевел ла ей с'аі арътат,
Ші джанд маі ұннапой пе шерпе ұнчібдат,
Аб зіс: „Ез рекноск а тале вреднічій,
Дар дынъ дрепт қважент, ұн брома лб'я съ фій.

50

Ещі ръб ჭи аdevър, ші фоарте мъшчі къмпліт:

Ещі плін

Тъ де венін;

Дар н'ай прімеждзіт

Пе чел че де апроапе де тіне с'ац феріт.

Дар пісматарецъ пе тоці аб пісмвіт,

Ші лімба са че ръ стръвате

Орі զнде де департе.

Аша дар де акъм, въ хотъреск съ щіці:

Къ пісматареці ჭи еад сжнт маі чінстіці,

Ші де ла локэрі вої съ ив въ маі сфъдіці.

XXVII.

Магарізл ші Прівігітоара.

Магарізл аз възът пе о прівігітоаре.

„Пріетено, юз зіс, мъ рог съ мъ аскълці :

Ез тот ам аззіт о ворбъ де ла мълці,

Къ тб ұнтръ қынтаре еші мещеріцъ маре,

Ші іатъ акъм врез

Де іскесінца та съ жәдек сінгбр ез.“

Іар вана пъсърбікъ порнітъ спре қынтаре,

Кънд лінішіт , азза

Ли сіне черілпіа,

Кънд таре шзера,

Кънд гласд'ї трембра,

Апоі прии версэрі неслъс пътрынгътоаре,

Литръ а драгостей чеі цінгате плекаре,

Пе аморашъл съз кема,

Ші редів десфътат, қынтареа'ї ръсна ;

Іар лъмеа аскълтжанд

Тъчеа ші се міра.

Магарізл ұнсь де пъмжит

С'а^з ръзъмат к^б фр^зите,
 Ші а^б ръкніт аша: „Т^б версър^ї а^ї плък^їте,
 Дар к^лнд а^ї аск^лата
 К^лкош^б де ла ио^ї, ма^ї віне а^ї к^лнита.“
 Ачесте авг^їнд ұн с^бф^лет с'а^з жъгніт
 Б^леата прівігітоаре,
 Ші де ат^лнч^ї а^б контеніт
 Пентр^б магар^ї а са к^лнтаре.

Д^лмнегез с^ъ не фереаскъ
 Де ж^лдіката мъгъреаскъ.

XXVIII.

Л ծ պ ծ լ Հ ա զ յ ր .

Орѣ кѣт де вѣне рѣндзеле
Към вор ჭитра пе мѧнѣ де оаменѣ не чистіцѣ,
Ші иѣмай де а лор фолос повъцвіцѣ :
Се фак ჭидатъ рѣле.

Зи лѣп с'аб фост черѣт, ла лез назѣр пе ої.
Се веде къ ла ей, прекъм ші пе ла иої,
 Тот тревѣй міжловірѣ.
Къчѣ ел ჭитѣй аз пѣс, пе вѣлпе мещеріцъ
 Реце кътрѣй леіцъ.
Дар пентрѣ къ де лѣпі санѣт реле азгірѣ,
Преломінатъ лез ферінд немѣлцъмірѣ,
 Аз порончіт ла сват,
 Съ факъ тѣтѣрор кемаре
 Де о общеаскъ адѣнаре,
Ла каре мік ші маре, съ фіе ჭитреват :
Че щіб де лѣп, ші че пѣртѣрѣ ел аре.
Аша дар, феарѣле пе рѣнд с'аб адѣнат,
Ші ჭитрѣ о ѣніре глас вѣн де лѣп аз дат.

54

Пе զրմъ аз ешіт поронка че леаскъ;
Пе ләп, назәр деплін, ла стәне съ'л порнеаскъ,
 Дар оіле че-ағ арътат ?
Ла адбнаре еле аз фост иеапърат ?
 Ачеаста'ї де тіраре,
Къ сватъл аз бітат съ фак'лор кіемаре ;
Кәнд еле май алес ера тревбітоаре.

XXIX.

Т е і ہ л ш і С т е ж а р і й .

Хи тейшор крескът съвт деал , хи депъртаре,
Одатъ вълстъма норокъл де бѣтаре,

Аша зікънд :

„Че ферічіці стежарій сънт !

Дин фіре җигъстраці,
Петернічі ей ші наці,

Въд лъмea че фръмоасъ,

Апроапе стаg де соаре ;

Іар ея , о соартъ тікълоасъ !

Аічі хи депъртаре ,

Віаца'мі ам бріт . . .“

Ел віне и'аб свѣршіт

Ші с'аg стърніт Фортанъ , вжит ;

Ші черівл с'аg җитанекат ;

Ші фблцеръл аз скълърат ;

Пін ноорі тонетъ се ръстърина , тръснінд ,

Ші ржсажпінд :

Ачеj маj марі ,

Стежарі !

Іар тейбл де съвт деал ера невътъмат,
 Атвичѣ ел с'аѣ трезит къ есте віноват,
 Ші мвлцъмінд, аз зіс аша кътръ иорок:
 — „Апъръторїб мез! еб де акъм те рог,
 Ка партеа лікішїй съ дърбещї тъ міе,
 Ші траїб депъртат, дрепт правіль съ'мї фіе.

Пентрѣ къ ам възгат преа віне:

Къ чеї че стаѣ ла җиълциме,

Макар де сънѣ ші марї,

Ші тарї;

Дар пікъ ла пъмжит

Де вѣнт.

XXX.

В е в е р і д а .

Веверіца къ кредінцъ
Де мѣлци анї слѣжка ла леб;
Слѣжва чере стърбінцъ,
Ші есте лѣкраб кам греб,
А фі дещепт, къ сімціре,
Ш'а ѧнѣмпіна адес
Капріції ѧаре дін фіре
Аб ачеи марі маѣ алес.
Нѣ щід дар, къ че пѣтаке,
Къ че кіп преа німеріт,
Веверіца чінсте маре
Де ла леб аб добаандіт,
Ш'а лбат фъгъдінцъ,
Къ дін дѣріле че він,
Жї ва да спре кѣнощінцъ
Хи кар де албне плін.
Фъгъдінца жї вань,
Намаѣ иб аддече сац;
Ші ла азг ea ръснъ
Кѣважт аспрѣ: маѣ ръвдац!

Веверіца'н асквлтаре,
Ранжіа дінцій лъкръмънд,
 Ші діи окій кліпіа къ жале,
 Пэрбрэ ла слъжбъ стәнд;
 Кънд неамъреле ей тоате,
 Ічі-коле пе крънці сълта,
 Ші ұнтрб алғне коапте
 Гъстбл съя ұші десфъта.
Време трече, време своаръ;
 Веверіца аб слъбіт,
 Ші де а слъжвеі повоаръ
 Ленъдаре аб порніт.
Легл фъръ прелгицире
 Демісіон ей аб дат,
Лисоціт де мълцъміре,
 Ші де карбл ұнкъркат
Кз преа фръмоасе алғне;
 Дар пытеці съ сокотіці,
Акъм еле че сънт въне,
 Веверіцы фъръ дінці.

СКАРЪ.

№.		Фаца.
I.	— Волтвръл ші Алвіна	1.
II.	— Гриеръл ші Фбрніка	4.
III.	— Лбпъл ші Кѣкъл	6.
IV.	— Гѣнщіле	8.
V.	— Валпее ші Ббрсѣкъл	10.
VI.	— Волтвръл ші Пайнтъл.	12.
VII.	— Парнас	14.
VIII.	— Моміца ші доъ Мъце	16.
IX.	— Лбпъл ші Лбпшорръл	18.
X.	— Калъл ші Къльрецъл.	20.
XI.	— Лебъл ші Іендреле..	22.
XII.	— Стіглецъл ші Чбокърланъл	24.
XIII.	— Доъ Половоаче	25.
XIV.	— Ракъл , Броаска ші Щівка.	26.
XV.	— Барватъл кѣ треї Фемеї	28.
XVI.	— Валпее ші Магарізъл	30.
XVII.	— Лебъл ла вѣнат.	32.
XVIII.	— Валпее педенсітъ	34.

№.		Фаца.
XIX.	— Пептенбл	35.
XX.	— Магарібл	37.
XXI.	— Антеребл лѣй Арвінте	39.
XXII.	— Вѣлпеа Ѵи лівадъ	41.
XXIII.	— Елефантбл Ѵи Домніе	43.
XXIV.	— Петреній ші Бістріцаї	45.
XXV.	— Гальбънбл	47.
XXVI.	— Шісматарецбл ші Шерпеле	49.
XXVII.	— Магарібл ші Прівігітоареа	51.
XXVIII.	— Лѣпбл назѣр	53.
XXIX.	— Тейбл ті Стежарій	55.
XXX.	— Веверіца	57.

